

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 202/2024
21.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у правној ствари предлагача „АА“ д.о.о ..., чији је пуномоћник Милан Милић, адвокат из ..., против противника предлагача „ББ“, ..., чији је привремени заступник Ђура Мади, адвокат из ..., ради амортизације хипотеке и брисања права залогe, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Основног суда у Новом Саду и Привредног суда у Новом Саду, у седници одржаној 21.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Новом Саду.

Образложење

Предлагач је 08.07.2019. године, Основном суду у Новом Саду поднео предлог, против противника предлагача, ради утврђења амортизације хипотеке и брисања права залогe на непокретности уписаној у ЛН бр. ... К.О. ..., парц.бр. .../..., број зграде ..., улица ... бр. ..., земљиште под зградом – објектом од 1а и 35м², земљиште уз зграду – објекат од 5а и 00м², њива прве класе од 15 ари и 48м², укупне површине 21 а и 83м², на којој парцели је изграђена породична стамбена зграда, а која залогa је уписана на основу заложне изјаве ОВ бр. .../..., на износ од 450.000,00 ДМ, у корист противника предлагача.

Решењем Основног суда у Новом Саду РЗ 144/19 од 27.01.2020. године, ставом првим изреке, утврђена је амортизација хипотеке и одређено брисање права залогe на непокретности описане као у садржају тог става. Ставом другим изреке, обавезан је предлагач да накнади трошкове привременог заступника у износу од 52.500,00 динара.

Решењем Основног суда у Новом Саду, РЗ 144/19 од 11.05.2020. године, стављено је ван снаге решење тог суда РЗ 144/19 од 27.01.2020. године и истовремено одлучено да се пуномоћнику предлагача и привременом заступнику достави захтев од 19.05.2020. године, ради изјашњења.

Основни суд у Новом Саду је решењем РЗ 144/19 од 02.11.2022. године, ставио ван снаге решење истог суда РЗ 144/19 од 11.05.2020. године, истовремено оставио на

снази решење тог суда РЗ 144/19 од 27.01.2020. године и одбацио предлог за враћање у пређашње стање од 19.05.2020. године.

Решењем Вишег суда у Новом Саду Гж 18/2023 од 11.10.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба ... „ВВ“ и укинута решење Основног суда у Новом Саду РЗ 144/19 од 02.11.2022. године. Ставом другим изреке, усвојена је жалба предлагача и укинута решење Основног суда у Новом Саду РЗ 144/19 од 11.05.2020. године.

Основни суд у Новом Саду се решењем РЗ 264/2023 од 01.02.2024. године, огласио стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе доставио Привредном суду у Новом Саду као стварно и месно надлежном суду, са образложењем да се ради о спору између домаћег и страног правног лица у обављању делатности правног субјекта, због чега је према одредби члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова и члана 20. став 1. Закона о парничном поступку, стварно надлежан Привредни суд у Новом Саду.

Привредни суд у Новом Саду није прихватио стварну надлежност и уз пропратни акт Р 64/2024 од 08.05.2024. године, списе предмета доставио Врховном суду раду решавања сукоба стварне надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности Врховни суд је, на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.10/23) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС бр.72/11...10/23), нашао да је за поступање у овој парници стварно надлежан Основни суд у Новом Саду.

Према одредби члана 24. став 2. Закона о уређењу судова основни суд у првом степену суди у грађанскоправном спору ако за поједини грађанскоправни спор није надлежан други суд и води извршни и ванпарнични поступак, осим ако законом није друкчије прописано.

Према одредби члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, привредни суд у првом степену суди: у спору између домаћег и страног привредног друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у спору који настане између привредног субјекта и другог правног лица у обављању делатности привредног субјекта, као и ако је у наведеном спору једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Према ставу 2. истог члана, привредни суд у првом степену, између осталог, води ванпарнични поступак који произилази из примене Закона о привредним друштвима.

Према Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС број 36/11 ...109/21), ванпарнични спорови који проистичу из примене овог закона јесу: поступак утврђивања вредности хартија од вредности и инструмената тржишта новца (члан 57); поступак одређивања вредности неновчаног улога (члан 59); поступак утврђивања права на приступ члана друштва актима друштва у смислу (чланови 81, 241, 466); поступак утврђивања права командитора на увид у пословне књиге и документа друштва у смислу (члан 132); поступак постављања привременог заступника друштва (члана 221, 397 и 426); поступак утврђивања допуне дневног реда Скупштине друштва (члан 338); поступак за одлучивање о захтеву за одржавање седнице друштва (члан 339); поступак у случају ускраћивања одговора акционару од стране директора и

чланова надзорног одбора на питање које се тиче пословања друштва (члан 342); поступак у вези објављивања резултата гласања Скупштине друштва (члана 356); поступак за одлучивање о спровођењу посебне односно ванредне ревизије (члан 457); поступак о одлучивању о забрани преноса акција током трајања посебне односно ванредне ревизије и одржавање ванредне седнице Скупштине у вези са извештајем посебне ревизије (члан 462); поступак именовања ревизора ради ревизије уговора о статусној промени, односно ревизије плана поделе (члан 493); поступак о одлучивању о захтеву ималаца посебних права (члан 531) да у случају статусне промене суд одреди цену хартија од вредности када сматрају да вредност одређена уговором о статусној промени није одговарајућа; поступак за утврђивање цене акција приликом принудног откупа акција (члан 521 и 522); поступак утврђивања цене акција приликом њихове продаје контролном друштву (члан 564 и 565); поступак о одређивању накнаде ликвидационом управнику (члан 542); поступак у вези именовања ликвидационог управника ради спровођења послова (члан 543); поступак за испитивање примерености накнаде у вези са контролом и управљањем друштва (члан 563).

Наиме, без обзира на чињеницу што су предлагач и противник предлагача привредни субјекти, не ради се о спору између домаћег и страног привредног друштва у обављању делатности привредног субјекта, већ је реч о ванпарничном поступку ради амортизације хипотеке и брисања права залогe на непокретностима на којима су предлагач и противник предлагача уписани као хипотекарни повериоци различитог хипотекарног реда. Како се у конкретном случају не ради о ванпарничном поступку који произилази из примене Закона о привредним друштвима, у смислу члана 27. став 2 Закона о уређењу судова, то је за поступање у овој правној ствари стварно надлежан Основни суд у Новом Саду.

Из наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци решења.

Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић